

KLASA: UP/I-344-03/16-11/39
URBROJ: 376-10-18-25
Zagreb, 8. veljače 2018.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09), u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Sutivan i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Sutivan, zastupane po zajedničkom odvjetničkom uredu Sanja Gligić Rubes i Kristina Stepinac Terzić iz Velike Gorice, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, donosi

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu izgrađenu na:
 - a) k.č. br. *116, *463, *98, 1020/1, 1021/1, 1240/1, 1302/2, 181/1, 335/33, sve k.o. Sutivan, koje su u vlasništvu Općine Sutivan;
 - b) k.č. br. 1186, 1234, 3033, 3039, 3107, 3108, 3139, 3140, 3141, 3144, 3146, 3149, 3151, 3152, 3153, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3174, 3175, 3179, 3183, 3186, 3269, 4335, 4336, 4417, 1080/2, 1117/1, 1256/11, 1259/1, 1294/15, 1298/2, 15/28, 157/1, 2079/13, 2079/24, 2080/26, 2086/11, 2094/11, 2094/23, 2094/40, 2094/50, 2094/51, 2096/8, 2098/1, 2098/9, 2132/11, 3071/1, 3071/3, 3106/1, 3106/2, 3165/1, 3165/2, 3166/1, 3166/2, 3181/1, 3228/1, 3228/2, 351/17, 358/3, 44/18, 909/3, 954/2, 957/9, sve k.o. Sutivan, koje su u vlasništvu Općine Sutivan.
- II. Elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu iz točke I. čine trase kabelske kanalizacije koja zauzima površinu 10.115,65 m², trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova koji zauzimaju površinu od 6.440,17 m².
- III. Utvrđuje se da visina naknade za pravo puta za nekretninama iz točke I., koju je Hrvatski Telekom d.d. obvezan plaćati Općini Sutivan, iznosi 116.474,55 kuna godišnje, počevši od 29. siječnja 2016. Rok za plaćanje naknade za prvu i drugu godinu je 8 (osam) dana od primitka ovog rješenja. Za razdoblje od podnošenja zahtjeva za koje je već plaćena naknada temeljem poništenog rješenja HAKOM-a (Klasa: UP/I-344-03/16-11/39, Urbroj: 376-10-17-17 od 23. ožujka 2017.) naknadu je potrebno umanjiti za iznos kojeg je Hrvatski Telekom d.d. već platio Općini.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 29. siječnja 2016. zahtjev Općine Sutivan (dalje: Općina), zastupane po zajedničkom odvjetničkom uredu Sanja Gligić Rubes i Kristina Stepinac Terzić iz Velike Gorice, kao vlasnika, nekretninama na njenom administrativnom području, kojim se od Hrvatskog Telekom d.d. (dalje: HT) kao infrastrukturnog operatora traži isplata s osnove naknade za pravo puta za elektroničku komunikacijsku mrežu, elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) sagrađenu na tim nekretninama.

HAKOM je postupajući sukladno članku 28. stavku 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17; dalje: ZEK) pokrenuo postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je sagrađena na navedenim nekretninama te izdavanje potvrde o pravu puta, slijedom čega je infrastrukturni operator obvezan plaćati utvrđenu naknadu za pravo puta.

Tijekom postupka, na zahtjev HAKOM-a (zaključak od 16.11.2016.), HT je dostavio sljedeću dokumentaciju:

- geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku i tiskanom obliku (vektORIZIRANI digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Grada te tablice s popisom svih katastarskih čestica na cijelom administrativnom području Grada (14.12.2016.);
- izjavu o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnicima nekretnina (14.12.2016.);
- izvadak iz odluke da se predmetne infrastruktura nalazi u poslovnim knjigama HT-a i da je sastavni dio bilance temeljnog kapitala HT-a (14.12.2016.);
- kompletan elaborat za pravo puta u tiskanom obliku (14.12.2016.);
- tablice s popisom svih katastarskih čestica na cijelom administrativnom području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene EKI na istima (14.12.2016.);
- tablica 1 – obrazac u elektroničkom obliku s popisom katastarskih čestica Općine te s količinama postavljene EKI na istima (14.12.2016.).

HAKOM je povodom zahtjeva Općine, a na temelju provedenog postupka donio rješenje, Klasa: UP/I-344-03/16-11/39, Urbroj: 376-10-17-17 od 23. ožujka 2017. kojim je utvrdio da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Roberta Frangeša Mihanovića 9 (dalje: HT) infrastrukturni operator za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu izgrađenu k.č. br. 1186, 1207, 1234, 3033, 3039, 3139, 3141, 3142, 3144, 3149, 3151, 3152, 3153, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3174, 3175, 3179, 3183, 3186, 3269, 4335, 4336, *106, *116, *241/7, *442, *463, *98, 1020/1, 1021/1, 1080/2, 1117/1, 1216/4, 1240/1, 1256/11, 1259/1, 1294/15, 1298/2, 1302/2, 15/28, 15/5, 157/1, 181/1, 181/5, 2079/13, 2079/24, 2080/26, 2086/11, 2094/11, 2094/23, 2094/40, 2094/50, 2094/51, 2096/8, 2098/1, 2098/9, 2132/11, 3071/1, 3071/3, 3165/1, 3165/2, 3166/1, 3166/2, 3181/1, 3228/1, 335/33, 351/17, 358/3, 44/18, 84/1, 88/15, 909/2, 909/3, 954/2, 957/9, sve k.o. Sutivan, a koje su u vlasništvu, odnosno pod

upravom Općine. Utvrđena je visina naknade za pravo puta za nekretnine Općine koju je HT obvezan plaćati Općini u iznosu od 113.943,04 kuna godišnje, uz obvezu plaćanja naknade koja teče od dana izdavanja potvrde o pravu puta.

S tim u vezi, HT je protiv navedenog rješenja podnio tužbu Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske zbog svih zakonom propisanih razloga. Presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, posl. broj UsII-79/17-8 od 5. srpnja 2017. poništeno je rješenje HAKOM-a (Klasa: UP/I-344-03/16-11/39, Urbroj: 376-10-17-17 od 23. ožujka 2017.).

Sljedom navedenog, u ponovljenom postupku HAKOM je utvrdio sljedeće.

Sukladno članku 54. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09; dalje: ZUP) u ovoj upravnoj stvari 10. listopada 2017. održana je usmena rasprava na kojoj su sudjelovali predstavnici HT-a te punomoćnica Općine. Tijekom rasprave punomoćnica Općine dostavila je u spis predmeta popis svih ulica koje u naravi predstavljaju nerazvrstane ceste te CD sa geodetskim snimkama predmetnih ulica uz napomenu kako su u postupku pribavljanja dodatnih potvrda za nerazvrstane ceste.

HT je u bitnom ostao kod navoda kako se Općina može pojaviti kao ovlaštenik naknade za pravo puta samo u odnosu na one nekretnine za koje se može legitimirati kao njihov vlasnik ili kao upravitelj općeg dobra i to na temelju ovjerenih izvadaka iz zemljišnih knjiga iz kojih će biti vidljiv takav upis. HT predlaže za sve one čestice za koje se Općina na ovaj način ne može legitimirati odbiti zahtjev Općine pozivanjem na članak 5. Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta („Narodne novine“ br. 95/17; dalje Pravilnik), a podredno predlaže odrediti prekid postupka sukladno članku 55. ZUP-a.

U daljnjem tijeku postupka Općina je 2. siječnja 2018. dostavila dokumentaciju kojom Općina dokazuje pravo vlasništva na česticama navedenim pod točkom I. b izreke rješenja, a koje u naravi predstavljaju nerazvrstane ceste i to: potvrdu Hrvatskih cesta od 18. 10. 2017. kojom se potvrđuje da predmetne čestice nisu razvrstane kao javne ceste - državne ceste sukladno članku 7. i članku 123. Zakona o cestama (NN br. 84/11, NN 22/13, NN 54/13, NN 148/13, NN 92/14; dalje ZC) te Odluke o razvrstavanju javnih cesta u državne, županijske i lokalne ceste (NN br. 96/16), zatim uvjerenje Županijske uprave za ceste Split od 20. listopada 2017. kojom se potvrđuje da predmetne čestice nisu sastavni dio nijedne javne županijske ili lokalne ceste, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine od 14. studenog 2017. sa bazom podataka te Potvrdu Jedinog upravnog Odjela Općine od 28. prosinca 2017. kojom se potvrđuje da su se čestice utvrđene u Odluci o nerazvrstanim cestama („Službeni glasnik Općine Sutivan broj 12/13, 2/14, 7/17) na dan stupanja na snagu ZC-a 28. srpnja 2011. koristile za promet vozilima.

HT se o navedenom očitovao 7. veljače 2017. te ističe kako ostaje u cijelosti pri svojem očitovanju iznesenom na usmenoj raspravi održanoj pred HAKOM-om dana 10. listopada 2017. godine te smatra kako u postupku i dalje nije nedvojbeno utvrđeno da bi Općina bila vlasnik svih čestica za koje potražuje naknadu za pravo puta. Vezano za pitanje dokazivanja aktivne legitimacije Općine, HT ističe kako se ovaj postupak vodi na zahtjev Općine pa je time kako temeljem odredbama ZEK-a, Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta, tako i temeljem odredaba ZUP-a, na Općini kao podnositelju zahtjeva teret dokaza da bi u trenutku obraćanja HAKOM-u bila, odnosno da prema stanju u zemljišnim knjigama u vrijeme donošenja odluke još uvijek jest upravitelj općeg dobra ili vlasnik svih nekretnina za koje traži priznavanje naknade za pravo puta, a na HAKOM-u je kao

javnopravnom tijelu koje vodi ovaj upravni postupak da sukladno članku 8. ZUP-a u ponovljenom postupku nedvojbeno utvrdi sve činjenice i okolnosti bitne za rješavanje ove upravne stvari, posebice vodeći računa o duljini trajanja upravnog postupka i starosti i vrsti zemljišnoknjižnih izvadaka na kojima će HAKOM izvoditi zaključak o vlasništvu Općine. Pri tome HT, opreza radi, skreće pažnju da aktualni zemljišnoknjižni izvadci odražavaju činjenično i pravno stanje nekretnina u zemljišnim knjigama samo na određeni dan, kada je vršena provjera u zemljišnim knjigama, a ne pokazuju eventualne promjene u razdoblju prije i nakon vršenja provjere niti točan dan stjecanja nekretnine, na što ukazuju prvenstveno povijesni zemljišnoknjižni izvadci. U odnosu na nerazvrstane ceste, HT skreće pažnju kako sukladno članku 101. stavku 2. ZC-a, na nerazvrstanoj cesti nije moguće zasnovati nikakvo drugo pravo, osim prava služnosti i prava građenja. Ovim Zakonom propisan je postupak i način uređenja prava i obveza između jedinica lokalne samouprave kao vlasnika nerazvrstanih cesta i vlasnika infrastrukturnih i drugih građevina izgrađenih na takvom zemljištu - i to na način da ti odnosi mogu biti uređeni ili ugovaranjem prava služnosti ili prava građenja. U odnosu na nerazvrstane ceste nema mjesta određivanju visine naknade za pravo puta na ovoj kategoriji nekretnina. Nesporno je da su nerazvrstane ceste prema ZC-a *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem se području nalaze. Međutim, za utvrđivanje nositelja prava vlasništva na nerazvrstanoj cesti, nužno je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, kako bi se isključila bilo kakva dvojba o stjecanju prava vlasništva na njoj (presuda Visokog upravnog suda RH posl. broj: UsII-8/17). Stoga je, u slučajevima neusklađenosti zemljišnoknjižnog stanja sa stvarnim (izvanknjižnim) stanjem, u slučajevima u kojima u zemljišnoj knjizi postoji različita osoba upisana kao vlasnik ceste ili nerazvrstana cesta uopće nije evidentirana kao takva u zemljišnoj knjizi ili katastru, potrebno provesti usklađenje sukladno odredbama ZC-a. Obveza je Općine da za sve ceste koje nisu evidentirane ili nije evidentirano njihovo stvarno stanje, izradi geodetske elaborate i izvrši njihovo evidentiranje (čl. 131. i 132. ZC-a). HT smatra kako je samo na taj način moguće nedvojbeno utvrditi da bi određene čestice predstavljale nerazvrstane ceste.

U ovom postupku HAKOM je na temelju cjelokupne dokumentacije koja prileži spisu utvrdio kako slijedi.

Temeljem članka 28. ZEK-a, smatra se da infrastrukturni operator (HT) ima pravo puta ako je izgradio elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja. Navedeno nije sporno među strankama. Sukladno stavku 4 istoga članka infrastrukturni operator (HT) obavezan je plaćati upravitelju općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravo puta, a upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine obavezan je infrastrukturnom operatoru omogućiti ostvarivanje prava puta.

Na temelju geodetskog elaborata katastra vodova za cjelokupnu EKI, trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine i potvrde da je isti predan u nadležni ured za katastar kojeg je dostavio HT, Tablice 1 (obrazac u elektroničkom obliku) koju je dostavio HT, i na kojoj je Općina označila nekretnine u svom vlasništvu, zemljišno knjižnih izvadaka za navedene nekretnine,

Potvrde Jedinog upravnog Odjela Općine Sutivan od 28. prosinca 2017., HAKOM je pod točkom I a) izreke ovog rješenja utvrdio katastarske čestice na području Općine na kojima je izgrađena EKI HT-a, a za koje je uvidom u zemljišnu knjigu utvrđeno da su u vlasništvu Općine. Status infrastrukturnog operatora, položaj predmetne, količina i vrsta EKI-a na predmetnim nekretninama Općine nije sporna među strankama što potvrđuju i očitovanja HT-a i Općine koja prileže spisu.

Visina godišnje naknade utvrđena je na način da su zbrojene sve pojedinačne naknade definirane člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika. Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika, godišnja naknada se plaća od podnošenja zahtjeva za pokretanje ovog upravnog postupka, 29. siječnja 2016., stoga se prva i druga godišnja naknada plaćaju u roku 8 (osam) dana od primitka ovog rješenja za razdoblje do 29. siječnja 2018.

U odnosu na čestice pod točkom I b) ovog rješenja na kojima se nalazi HT-ova EKI, a za koje je HT u Elaboratu za pravo puta naveo da se nalaze na administrativnom području Općine, obzirom da vlasništvo Općine na istima ne proizlazi iz zemljišne knjige (zemljišnoknjižnih izvadaka), radi utvrđivanja izvanknjižnog vlasništva Općine, proveden je ispitni postupak i analizirani dokazi koje je podnositelj zahtjeva (Općina) dostavio HAKOM-u. HAKOM je dužan primjenjivati načelo slobodne ocjene dokaza, stoga HAKOM svoju odluku temelji na svim dokazima koji su izvedeni u upravnom postupku. Činjenice i okolnosti koje su uzete za dokazane, HAKOM je utvrdio slobodnom ocjenom, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Prije svega, pojam izvanknjižno vlasništvo je vlasništvo stečeno na pravnom temelju za koji upis u zemljišnu knjigu nije propisan kao način stjecanja. Iz Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, Narodne novine 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14; dalje: ZV-a) proizlazi da se izvanknjižno vlasništvo može pojaviti kod stjecanja na temelju zakona što je posljedica činjenice da u tom slučaju za stjecanje prava vlasništva upis nije pretpostavka za stjecanja prava vlasništva. U tom slučaju upis u zemljišnu knjigu nije konstitutivan, već je samo deklaratoran, jer se upisom isključivo deklarira stjecanje vlasništva koje se već ostvarilo prije upisa na temelju zakona, *ex lege*. Kada se vlasništvo stječe temeljem zakona, što je relevantno za ovaj konkretni slučaj, tada tako dugo dok vlasnik ne upiše svoje vlasništvo u zemljišnu knjigu on zaista jest izvanknjižni vlasnik. Izvanknjižno vlasništvo, tako dugo dok nije upisano u zemljišnu knjigu, po naravi stvari ne može se dokazivati izvatkom iz zemljišne knjige, već se dokazuje tako da se dokazuju pretpostavke za njegovo stjecanje. Navedeni stav potvrdio je Visoki upravni sud Republike Hrvatske u presudi poslovni broj: UsII-8/17-5 od 22. studenog 2017.

U toku postupka, HAKOM je izvršio uvid u sljedeće dokaze: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI (za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela) HT-ove EKI-a na području Općine, zemljišnoknjižne izvadke, posjedovne listove, potvrdu Hrvatskih cesta od 18. listopada 2017. kojom se potvrđuje da predmetne čestice nisu razvrstane kao javne ceste - državne ceste, zatim uvjerenje Županijske uprave za ceste Split od 20. listopada 2017. kojom se potvrđuje da predmetne čestice nisu sastavni dio javne županijske ili lokalne ceste, Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Sutivan od 14. studenog 2017. sa bazom podataka te Potvrdu Jedinog upravnog Odjela Općine Sutivan od 28. prosinca 2017., izjave odgovorne osobe HT-a broj 114/2016, izvod iz

poslovnih knjiga HT-a od 12. prosinca 2016. Radi provjere i identifikacije HAKOM je koristio i Geoportal Državne geodetske uprave.

Iz geodetskog elaborata vidljiv je prostorni položaj EKI-a na svim nekretninama koje se nalaze na administrativnom području Općine. Iz tablice su vidljivi svi relevantni podaci koji se nalaze u zemljišnim knjigama i katastru, a koji su dostavljeni i putem zemljišnoknjižnih izvadaka i posjedovnih listova za svaku pojedinu česticu. Stranke u ovom upravnom postupku nisu osporavale geodetski elaborat i prostorni položaj EKI-a HT-a na administrativnom području Općine.

Na temelju zemljišno-knjižnih izvadaka vidljivo je da su čestice navedene u točki I. a) izreke rješenja u vlasništvu Općine ili su javna dobra u općoj uporabi u vlasništvu Općine, te je vlasništvo Općine na navedenim nekretninama nesporno. U odnosu na navod HT da se radi o starim izvadcima iz zemljišnih knjiga HAKOM je izvršio uvid u javni registar na stranicama Ministarstva pravosuđa te utvrdio da je stanje neprimijenjeno. Osim toga, HAKOM donosi odluku na temelju dokaza kojima raspolaže u spisu predmeta u trenutku donošenja rješenja, dok HT svojim navodima općenite naravi ničim nije doveo u sumnju istinitost priloženih podataka i Potvrdu Jedinistvenog upravnog Odjela Općine Sutivan od 28. prosinca 2017.

Uvidom u Odluku o izmjenama i dopunama Odluke o nerazvrstanim cestama na području Općine Sutivan od 14. studenog 2017. objavljene u Službenom glasniku Općine Sutivan od 14. studenog 2017. donesene na temelju članka 109. ZC- a vidljive su čestice koje je Općina utvrdila i proglasila nerazvrstanim cestama sukladno ZC-u (članak 98. i članak 107.), prema kojem jedinica lokalne samouprave vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području. HT u upravnom postupku nije dostavio dokaz kojim osporava sadržaj navedene Odluke.

Iz Potvrde Jedinistvenog upravnog Odjela Općine Sutivan od 28. prosinca 2017. vidljivo je da su se čestice utvrđene u Odluci o nerazvrstanim cestama („Službeni glasnik Općine Sutivan broj 12/13, 2/14, 7/17) na dan stupanja na snagu ZC-a 28. srpnja 2011. koristile za promet vozilima. Čestice pod točkom I. b izreke rješenja navedene su u predmetnoj Potvrdi. HT u upravnom postupku nije dostavio dokaz kojim osporava sadržaj očitovanja Jedinistvenog upravnog odjela Općine.

Iz potvrde Hrvatskih cesta od 18. listopada 2017. vidljivo je da predmetne čestice nisu razvrstane kao javne ceste - državne ceste sukladno članku 7. i članku 123. ZC-a.

Iz uvjerenja Županijske uprave za ceste Split od 20. listopada 2017., a uvidom u katastar nekretnina (izvod iz katastarskog plana) i Odlukom o razvrstavanju javnih cesta (NN br. 96/16) utvrđeno je da navedene čestice nemaju status razvrstanih cesta.

Iz izjave odgovorne osobe HT-a, broj 114/2016, dane pod kaznenom i materijalnom odgovornošću, vidljivo je da je HT, kao infrastrukturni operator, vlasnik predmetne EKI i da se istom koristi na nekretninama koje se nalaze na području Općine prema popisu čestica iz elaborata više od tri godine od početka njene uporabe bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnicima nekretnina. Iz izvoda iz poslovnih knjiga HT-a od 12. prosinca 2016. potvrđuje se da se predmetna EKI nalazi u poslovnim knjigama HT-a na dan 12. prosinca 2016. Navedeno nije osporavano među strankama.

U odnosu na provedeni ispitni postupak, HAKOM svoju odluku temelji na svim dokazima koji su izvedeni u ovom upravnom postupku. Činjenice i okolnosti koje su uzete za dokazane, HAKOM je

utvrdio slobodnom ocjenom, na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno te na temelju rezultata cjelokupnog postupka.

Javne ceste su javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu RH (članak 3. stavak 1. ZC-a). Prema članku 6. ZC-a, javne ceste se, ovisno o njihovom društvenom, prometnom i gospodarskom značenju razvrstavaju u jednu od sljedeće četiri skupine: autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste. Odluku o razvrstavanju javnih cesta kojom se određuju autoceste, državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste i njihovom označavanju donosi ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Sve ostale ceste su nerazvrstane ceste u vlasništvu jedinica lokalne samouprave.

Sukladno članku 2. ZC-a, nerazvrstane ceste su ceste koje se koriste za promet vozilima, koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ZC-om i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ZC-a. Sukladno članku 98. ZC-a, nerazvrstane ceste su posebice: ceste koje su na području gradova s više od 35.000 stanovnika te gradova koji su sjedišta županija bile razvrstane u javne ceste Odlukom o razvrstavanju javnih cesta u državne ceste, županijske ceste i lokalne ceste (NN br. 54/08., 122/08., 13/09., 104/09. i 17/10.); ceste koje povezuju naselja; ceste koje povezuju područja unutar gradova i naselja; terminali i okretišta vozila javnog prijevoza; pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina i druge ceste na području naselja i gradova.

Pravni status nerazvrstane ceste uređen je člankom 101. stavcima 1. i 2. ZC-a - nerazvrstana cesta je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi. Nerazvrstana cesta se ne može otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave niti se na njoj mogu stjecati stvarna prava, osim prava služnosti i prava građenja radi građenja građevina sukladno odluci izvršnog tijela jedinice lokalne samouprave, pod uvjetom da ne ometaju odvijanje prometa i održavanje nerazvrstane ceste.

Sukladno članku 102. stavku 2. ZC-a, nerazvrstana cesta upisuje se u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave. Dakle, iz navedenog proizlazi da je Općina stekla vlasništvo nad navedenim česticama temeljem Zakona o cestama, te da se ne može otuđiti iz vlasništva jedinice lokalne samouprave.

Sukladno članku 107. ZC-a, upravljanje, građenje i održavanje nerazvrstanih cesta obavlja se na način propisan za obavljanje komunalnih djelatnosti sukladno propisima kojima se uređuje komunalno gospodarstvo, ako ZC-om nije propisano drukčije. Jedinica lokalne samouprave može osnovati trgovačko društvo u svom vlasništvu radi obavljanja poslova upravljanja i održavanja nerazvrstanih cesta te poslova građenja nerazvrstanih cesta uz odgovarajuću primjenu odredbi članka 23., 26. i 33. ZC-a. Jedinica lokalne samouprave vodi jedinstvenu bazu podataka o nerazvrstanim cestama na svom području.

Sukladno članku 131. stavku 1. ZC-a, ceste koje se na dan stupanja na snagu ZC-a koriste za promet vozila po bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane kao javne ceste u smislu ZC-a, postaju nerazvrstane ceste. Dok prema stavku 7. istoga članka, nekretnine koje su prema ZC-u nerazvrstane ceste i bile su u uporabi kao nerazvrstane ili javne ceste prije 1. siječnja 1997., javno su dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze.

Sukladno članku 132. ZC-a, postojeći upisi u katastru i zemljišnim knjigama javnih cesta koje su na temelju ovoga Zakona postale ceste iz članka 98. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona zamijenit će se po službenoj dužnosti upisom nerazvrstane ceste javnog dobra u općoj uporabi kao neotuđivog vlasništva jedinice lokalne samouprave na temelju odluke iz članka 98. stavka 2. ZC-a. Ceste će se upisati u zemljišnu knjigu kao javno dobro u općoj uporabi, kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave uz upis pravne osobe koja upravlja javnom cestom, bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi.

Sukladno članku 133. stavku 1. ZC-a, nerazvrstane ceste evidentiraju se u katastru i upisuju u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao neotuđivo vlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalaze, neovisno o postojanju upisa vlasništva i/ili drugih stvarnih prava treće osobe.

Sukladno članku 32. ZC-a, trgovačko društvo Hrvatske ceste d.o.o. vodi jedinstvenu bazu podataka o javnim cestama.

Da bi se nekretnina smatrala nerazvrstanom cestom nije odlučna činjenica da ista bude upisana u zemljišnim knjigama kao nerazvrstana cesta, već prema samom zakonu (*ex lege*), ceste koje se na dan stupanja na snagu ZC-a koriste za promet vozila prema bilo kojoj osnovi i koje su pristupačne većem broju korisnika, a koje nisu razvrstane kao javne ceste, u smislu ZC-a, postaju nerazvrstane ceste, neovisno o tome tko je naveden kao titular vlasništva.

U članku 28. stavku 6. ZEK-a jasno je i nedvosmisleno navedeno da upravitelj općeg dobra ili vlasnik nekretnine mogu pokrenuti postupak utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu. Prema tome, nigdje u ZEK-a i Pravilniku, nije navedeno da se... „*ovlaštenik naknade (Općina) za pravo puta može pojaviti samo u odnosu na one nekretnine za koje se može legitimirati kao njihov vlasnik ili kao upravitelj općeg dobra, i to na temelju ovjerenih izvadaka iz zemljišnih knjiga, iz kojih će biti vidljiv takav upis...*“ kako to potpuno promašeno, paušalno navodi HT. Isto tako, potpuno je neosnovana tvrdnja da je u postupku pred HAKOM-om mjerodavno isključivo zemljišnoknjižno stanje jer to ne piše niti u jednoj zakonskoj odredbi, budući da ZEK izričito navodi da je ovlaštenih naknade za pravo puta vlasnik ili upravitelj općeg dobra.

Podatke o vlasništvu nekretnine na kojoj se nalazi elektronička komunikacijska infrastruktura moguće je dostaviti tek nakon što infrastrukturni operator dostavi sve podatke o svojoj infrastrukturi.

U ovom postupku HAKOM je primijenio članak 5. stavak 2. Pravilnika, kojim je propisano da popis zemljišnoknjižnih čestica odnosno katastarskih čestica za koje se traži utvrđenje infrastrukturnog operatora i naknade za pravo puta te dokaz o vlasništvu nekretnine, odnosno dokaz da je podnositelj zahtjeva upravitelj općeg dobra, potrebno dostaviti prije dovršetka postupka. Po zaprimanju svih podataka vezanih u prostorni položaj EKI-a HT-a, Općina je dostavljala navedene dokaze, a HAKOM je koristio i Geoportal Državne geodetske uprave.

Sukladno članku 9. Pravilnika, postupci započeti po ranijem Pravilniku o potvrdi i naknadi za pravo puta dovršit će se po odredbama Pravilnika.

Naime, za potrebe ovog upravnog postupka HAKOM je iz izvedenih dokaza evidentirao nekretnine koje imaju status nerazvrstane ceste. Također, za ovaj upravni postupak pravno odlučno bilo je utvrditi i radi li se o cesti koja se na dan stupanja na snagu ZC-a (28. srpnja 2011.) koristila za

promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na način i pod uvjetima određenim ZC-om i drugim propisima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste i to pristupne ceste do stambenih, poslovnih, gospodarskih i drugih građevina, čemu je, u konkretnom slučaju, prema dostavljenim podacima spisa predmeta udovoljeno, i koje kao takve, temeljem zakona, su javno dobro u općoj uporabi bez obzira na postojeće upise u zemljišnoj knjizi. U odnosu na ove pravno odlučne činjenice HT u upravnom postupku nije dostavio dokaz kojim bi isto osporio.

Slijedom navedenog, identificirane i utvrđene čestice u točki I b) izreke ovog rješenja, na kojima se nalazi EKI HT-a, HAKOM smatra vlasništvom Općine jer je utvrđeno kako iste imaju status nerazvrstane ceste po sili zakona, *ex lege*. HT tijekom upravnog postupka nije osporavao navedene dokaze, a svojim navodima, koji su općenite naravi, nije doveo u sumnju istinitost podataka koje navedeni dokazi sadržavaju u pogledu točno navedenih nekretnina. Kako je Općina svoje navode u dovoljnoj mjeri potkrijepila dokazima da je vlasnik nekretnina, to je zahtjev Općine, prema ocjeni HAKOM-a, osnovan i sukladan odredbi članka 28. stavka 6. ZEK-a jer ova odredba ovlašćuje isključivo vlasnika nekretnina na podnošenje zahtjeva radi utvrđenja infrastrukturnog operatora, a time i na utvrđenje visine naknade za pravo puta koju je HT, kao infrastrukturni operator, dužan plaćati.

Visina godišnje naknade utvrđena je na način da su zbrojene sve pojedinačne naknade definirane člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika. Temeljem članka 5. stavka 4. Pravilnika, godišnja naknada se plaća od podnošenja zahtjeva za pokretanje ovog upravnog postupak, od 29. siječnja 2016., stoga se prva i druga godišnja naknada plaćaju u roku 8 (osam) dana od primitka ovog rješenja za razdoblje do 29. siječnja 2018. S obzirom da je HT, temeljem poništenog rješenja HAKOM-a (Klasa: UP/I-344-03/16-11/39, Urbroj: 376-10-17-17 od 23. ožujka 2017.), već platio dio naknade potrebno je za razdoblje od podnošenja zahtjeva umanjiti iznos naknade koji je HT već platio Općini.

Temeljem članka 8. stavka 1. Pravilnika, HT je obvezan plaćati Općini godišnju naknadu za pravo puta za EKI na nekretninama za koje je utvrđeno da su u njegovom vlasništvu, a Općina je obvezna HT-u omogućiti pristup navedenim nekretninama radi postavljanja, korištenja, održavanja i pregleda EKI te uključenja ili isključenja korisnika.

Tvrđnju HT-a kako prema važećem ZC-u na cestovnom zemljištu nije moguće zasnovati nikakvo drugo pravo osim prava služnosti i prava građenja, HAKOM nije prihvatio iz sljedećih razloga, članci 27. – 29. ZEK-a reguliraju prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Drugim riječima, i pravo puta i naknada za pravo puta osnovani su ZEK-om i proizlaze iz članaka 27.-29. ZEK-a i nisu suprotstavljeni odredbama ZC-a.

Također, vezano za navode HT-a o tome, da aktualni zemljišnoknjižni izvadci odražavaju činjenično i pravno stanje samo na određeni dan, a ne pokazuju eventualne promjene prije i nakon vršenja provjere, potrebno je reći kako su isti paušalni te da su usmjereni isključivo na izbjegavanje zakonske obveze plaćanja naknade za pravo puta. Naime, HT je dana 5. prosinca 2016. dostavio HAKOM-u izjavu iz koje jasno proizlazi, da se isti, kao infrastrukturni operator, na predmetnom području koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom, bez sudskog spora s upraviteljem

općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja. Kada se navedena izjava razmotriti u kontekstu obveze propisane odredbom članka 28. stavka 4. ZEK-a, prema kojoj je isti bio obvezan plaćati upravitelji općeg dobra ili vlasniku nekretnine naknadu za pravo puta u navedenom razdoblju, jasno proizlazi neosnovanost pozivanja na povijesne izvratke, obzirom da se ovim djelomičnim rješenjem utvrđuje naknada za pravo puta za one čestice koje se prema stanju iz zemljišnih knjiga, tablici koju je dostavo HT i potvrdi Općine o činjenicama o kojima vodi službenu evidenciju, nalaze u isključivom vlasništvu podnositelja zahtijeva. Potrebno je također istaknuti, da je predmetni prigovor posebno irelevantan u onim slučajevima kada je vlasništvo stečeno na temelju samoga zakona obzirom, da je u tom slučaju podnositelj zahtijeva stekao pravo vlasništva, neovisno od njegovog upisa u zemljišne knjige već je isto stečeno danom stupanja na snagu samoga zakona (npr. nerazvrstane ceste).

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 12. stavka 1. točke 11., članka 28. stavka 6. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Mario Weber

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb, osobnom dostavom
2. Općina Sutivan, po punomoćniku ZOU Sanja Gligić Rubes i Kristina Stepinac Terzić, Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2, 10410 Velika Gorica – poštom s povratnicom
3. U spis